

Studentassistenters trygghet i sykepleierutdanningen.

Turid Iren Jacobsen

Høgskolen i Sørøst-Norge. Fakultet for helsevitenskap. Institutt for sykepleievitenskap, campus Drammen.

Accepted version of article in
Nordisk sygeplejeforskning. 2017, 7 (1), 76-84.

This article has been accepted for publication and undergone full peer review but has not been through the copyediting, typesetting, pagination and proofreading process, which may lead to differences between this version and the Version of Record.

Please cite this article as doi: [10.18261/ISSN.1892-2686-2017-01-07](https://doi.org/10.18261/ISSN.1892-2686-2017-01-07)

This article is protected by copyright. All rights reserved.

Antall ord:

- **Artikkel; 3075**
- **Abstrakt; norsk, 144**
- **Abstrakt; engelsk, 187**

Tittel: Studentassistenter trygghet i sykepleierutdanningen

Tittel, forkortet versjon: Studentassistenter veileder sykepleierstudenter

Forfatternavn: Turid-Irén Jacobsen

E-postadresse: turid.iren.jacobsen@hbv.no

Postadresse: Bjønnåsvegen 28, 3623 Lampeland (privat)

Stilling: Førstelektor

Arbeidsplass: Høgskolen i Sørøst-Norge. Fakultet for helsevitenskap. Institutt for sykepleievitenskap, campus Drammen.

Sammendrag

Artikkelen er basert på en studie gjennomført ved en norsk høyskole. Studien undersøkte studentassistentenes trygghet og mulige påvirkende faktorer i veiledning av sykepleierstudenter. Artikkelen konsentreres omkring studentassistentenes behov for støtte, veiledning og styrking av fagkunnskap. Det ble benyttet strukturert spørreskjema til innhenting av data om deres opplevelse av trygghet i studentassistentrollen. Respondentene ble gitt mulighet for å registrere beskrivende data i tillegg.

Studien synliggjør en tendens til at studentassistentene har god nytte av å arbeide to eller flere sammen i veiledningssituasjoner. De beskriver positive erfaringer fra samarbeid med andre studentassistenter og med faglærere.

Tilgjengelige fagansatte nevnes av studentassistentene i flere sammenhenger med tanke på trygghet i rollen. Dette vektlegges ved forberedelse til veiledning av medstudenter, til diskusjon underveis og i etterkant. De anser kunnskap om og erfaring med pedagogiske metoder, som en stor fordel. Faglig trygghet innen sykepleierrelaterte emner styrker deres trygghet i studentassistentrollen.

Nøkkelord: Læring, medstudentveiledning, sykepleierstudent, trygghet, utdanning,

Summary

Student assistant's confidence in nursing education.

The article is based on a study carried out by a Norwegian University College. The study examined student assistant's safety and possible influence factors in the guidance of nursing students. The article be concentrated around student assistants need support, guidance and the strengthening of expertise. It was used structured questionnaire to the collection of data about their experience of peace of mind in the student assistant role. Respondents were given the opportunity to register the descriptive data as well.

The study highlights a tendency about student assistants that have great advantage of working two or more together in instructional situations. They describe positive experiences of collaboration with other student assistants and with the teaching staff.

Available subjects employees mentioned by student assistants in several contexts in terms of confidence in the role. This is emphasized by the preparation for the guidance of fellow students, to the discussion along the way and in the aftermath. They consider knowledge of and experience with educational methods, as a great advantage. Professional safety within nursing related topics strengthens their confidence in the student assistant role.

Keywords: Education, fellow student guidance, learning, nurse student, peer-assistant guidance, safety

BAKGRUNN

Studentassistenter tilsettes ved bachelorutdanninger i sykepleie, hvor de veileder medstudenter fra lavere nivå i utdanningen. En studentassistent veksler mellom studentrollen, med fokus på egne læringsbehov, til veilederrollen, med fokus på medstudenters læringsbehov. En slik konstellasjon innebærer at studentassistentene tildeles veiledningsarbeid overfor sykepleierstudenter som ikke er kommet like langt som dem i utdanningen.

Overgangen til veilederrollen kan være utfordrende for studentassistentene. Det kan være til god hjelp for dem med støtte og opplæring, spesielt i oppstarten. Det å bli anerkjent fra høgskolens ansatte og ikke minst studenter, kan ha en avgjørende betydning i forhold til å utvikle trygghet i studentassistentrollen. I følge Smith, Ulvik og Helleve (1), vil en ny og uerfaren lærer ha stort behov for kontroll. De poengterer at det er først når læreren føler seg kompetent og trygg at elevene og deres læring kommer i fokus. Dette anses overførbart til uerfarne studentassistenter, ansatt ved universiteter og høgskoler. Studentassistenter som deltok i en tidligere norsk studie med fokus på studentassistentfunksjonen, opplevde trygghet i veiledningsrollen overfor sykepleierstudentene. Deres fagkunnskaper, gjenkjenning av innhold i pensumlitteratur og grundige forberedelser, hjalp dem til å bli sikrere i rollen (2). I faglig veiledning er det nødvendig at veilederen innehar kunnskap om faget den andre skal lære. I følge Skagen (3) er ikke kunnskap tilstrekkelig for fullstendig veilederkompetanse. Han poengterer at veilederen også er avhengig av å utvikle en atmosfære og en relasjon i veiledningen som kan danne grunnlag for tillit mellom partene.

Studentassistenter ansatt i høgskoler og universitet er ikke profesjonelle fagpedagoger, slik kravet er til øvrige fagansatte. Studentassistentene er ikke ferdig utdannet innen faget, men de innehar mer fagkunnskap enn medstudentene de tildeles veilederansvar for. De har ikke

nødvendigvis pedagogisk utdanning, mens enkelte kan ha noe veiledererfaring, noe som kan være en fordel. Studentassistenten er selv student og har i det daglige fokus på egen læring. Som studentassistent skal fokuset være på den andres læring. Det er derfor naturlig å se for seg at de fleste studentassistenter har behov for noe støtte og veiledning knyttet til det å hjelpe andre til å lære. Larsen og Breilid (4) poengterer at veiledningens overordnede mål er å gi nødvendig hjelp til individet, slik at de selv kan finne den beste veien til å mestre ulike utviklingsområder. Dette da med tanke om at studenter har ansvar for egen læring selv. Relatert til studentassistenten, kan det å veilede i så fall da være vel så viktig å mestre, som det å inneha svært gode fagkunnskaper i faget en skal hjelpe den andre til å lære seg. Ved ansettelse av studentassistenter til veiledning av bachelorstudenter i sykepleie kan da både gode karakterer og formidlerevne være viktige kriterier. Kvalitetssikring av studentassistentenes veiledningstilbud til studentene er en del av kvalitetssikringen av det totale veiledningstilbudet utdanningsinstitusjonen har til sine studenter. Studentassistentens veilederrolle vil kunne være en del av høgskolens lavterskeltilbud til studentene.

Studentrepresentanter fra Høgskolen i Oslo og Akershus ønsket studentassistenter tilsatt ved alle utdanninger på høgskolen. Dette for å sikre studentene bedre individuell oppfølging og hjelpe de som sliter i et fag til å bli bedre (5). Ved Handelshøyskolen i Trondheim tilbys studentene oppgavegjennomgang i makroøkonomi som en studentassistent tar seg av. I driftsregnskap organiseres egne øvingsseminar der det gis bistand fra flere studentassistenter. Resultatet er at studentene oppgir at de arbeider mer med faget (6). Studentassistentene kan være forbilder for medstudenter som ikke er kommet like langt som dem i studiet. De har nettopp vært i samme situasjon og de har en bakgrunn som er lett for studentene å identifisere seg med.

Field, Bruke, McAllister og Lloyd (7) omtaler Peer-assistant learning (PAL), hvor senior studenter veileder sine juniorkolleger med undervisning og læringsstøtte. De viser til anerkjente fordeler med at jevnaldrende ansees mer tilnærmelig og mer kjent med kurs og emner enn fakultetets stab. Studentene opplever det lettere å stille spørsmål og de får tydeligere tilbakemeldinger. Det kan tenkes at studentene da føler seg mer likeverdige med veilederen og kan lett kontakte dem for hjelp. Å studere sykepleiefaget innebærer å modnes som person på vei mot en profesjonell rolle. Det er en utdanningskontekst der praktiske og teoretiske undervisningsfag går hånd i hånd i en kombinasjon med integrering av ulike fagområder i sykepleiens kunnskapsgrunnlag (8). Sykepleierstudentene må kunne anvende ulike læringsmetoder som knytter fagområdene sammen. Studentene må forholde seg til både instrumentell og relasjonell kunnskap. De utdanner seg til en profesjon og veiledning blir nødvendig som støtte til profesjonsutøvelsen. Utfordringen kan være å håndtere ulike kunnskapstyper. En norsk studie blant bachelorstudenter i sykepleie i 6.semester viser tendenser til at informantene først i siste semester klarer å se pasienten som en helhet. Evnen til å se helheten knyttes til erfaring, teori og personlige egenskaper. Tidlig i sykepleierstudiet kan studenter oppleve ulike fagområder som lite relevant (9). Studentassistentene er fortrinnsvis fra siste studieår i utdanningen og innehar bakgrunn til å kunne veilede medstudenter i hvordan studere sykepleiefagets kompleksitet. De har mulighet til å demonstrere praktiske prosedyrer for medstudentene, så vel som å informere og veilede dem mot det å kunne tilegne seg teoretisk kunnskap som bakgrunn for praktisk handling. Dette gjør det aktuelt med veiledning av studentassistenter for sykepleierstudenter i prekliniske studier, kliniske studier og ved oppgaveløsning. I følge Jacobsen (10) er studentene avhengige av tydelige tilbakemeldinger fra vennlige og trygge rollemodeller i sin utvikling mot

sykepleierrollen. Studentassistentene kan være slike rollemodeller, dog i nært samarbeid med fakultetets fagansatte.

Denne artikkelen belyser studentassistentenes trygghet i veiledning av bachelorstudenter i sykepleie. Det anvendes resultater fra en studie, gjennomført ved en norsk utdanningsinstitusjon i 2014. Studien undersøkte studentassistentenes trygghet og mulige påvirkende faktorer. Artikkelen konsentreres omkring studentassistentenes behov for støtte, veiledning og styrking av fagkunnskap. Det diskuteres hvordan studentassistentenes behov for veiledningskompetanse, fagkunnskap og sikkerhet influerer på deres trygghet i rollen.

Målet er å kvalitetssikre det pedagogiske tilbudet mot studentassistentene, noe som kan gjøre det trygt å søke stilling som fremtidig studentassistent i bachelorutdanning i sykepleie. Dette kan i neste omgang bidra til kvalitetssikring av høgskolens veiledningstilbud mot sykepleierstudentene.

METODE

Data ble samlet inn ved hjelp av et strukturert spørreskjema, med rom for kvalitative data (11, 12). Spørreskjemaet ble utviklet for denne studien. Sentrale områder i studentassistentenes opplevelse av sin rolle, som for eksempel trygghet i studentassistentarbeidet, og behov for styrking av fagkunnskaper i tema de veileder i, la føringer for spørsmål til studentassistentene. Det spørres også om studentassistentenes behov for støtte til det å veilede andre som er under utdanning, samt behov for samarbeid med fakultetets ansatte.

Studentassistentenes pedagogiske utdanning og deres erfaring fra undervisning og veiledning i forkant av studentassistentstillingen, ble kartlagt. Biografiske variabler, som alder og kjønn, er ikke registrert. Dette da slike variabler ikke har betydning for studiens fokus og sammenhenger.

Studien er meldt personvernombudet for forskning, Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste, referansenummer 39957. Prinsipper for informert og skriftlig samtykke, samt konfidensialitet og frivillighet er fulgt gjennom hele prosessen.

Utvalg og rekruttering

Utvalget er bachelorstudenter i sykepleie i andre og tredje studieår, som er tilsatt som studentassistenter, med veiledning av sykepleierstudenter i første studieår som hovedfunksjon. Studentassistentene lønnes pr time. Det var 6 studentassistenter av 6 mulige som deltok i undersøkelsen. Informasjonsskriv ble først sendt hver enkelt studentassistent som vedlegg til epost. Deretter ble spørreskjema med frankert returkonvolutt og tilhørende informasjonsskriv sendt til den enkelte studentassistents personlige postadresse.

Metodekritiske betraktninger

Undersøkelsen ble gjennomført i forbindelse med at studentene var i kliniske studier, spredt med svært store geografiske avstander. Det var for flere av dem praktisk umulig å møte på skolen i denne perioden. Ved å distribuere spørreskjema pr post, var muligheten større for å kunne nå studentene i en krevende og arbeidsom periode i studiet.

Ulempe ved spørreskjema der det er gitte svaralternativ, er at studentene låses til å svare ut fra forskerens planlagte svaralternativer. Det er søkt å kvalitetssikre dette, ved at spørsmålene åpner for studentenes beskrivelser. En kunne her ha rekruttert dybde data ved å anvende intervju som metode. Intervju er bedre egnet til dybde data knyttet til enkelte faktorer og ble vurdert aktuell, dersom data fra spørreskjema ble registrert som mangelfulle. Imidlertid hadde respondentene utdypet bakgrunn for sine registreringer i en slik grad at søken etter

ytterligere dybde data ble vurdert uaktuelt. Data ble registrert og sammenfattet i et tekstdokument.

RESULTATER

Studentassistentene som deltok i undersøkelsen er bachelorstudenter i sykepleie. En av dem har pedagogisk utdanning i forkant av tilsetting som studentassistent. Hele fire av de seks respondentene har erfaring fra undervisning og/eller veiledning fra før de ble tilsatt som studentassistenter. Samtlige samarbeider med en fagansatt i oppgaveseminar i naturvitenskapelige fag, hvor de veileder sykepleierstudenter. De har også tilbud om veiledning ved behov av faglærer ved veiledning av medstudenter i øvrige emner.

Studentassistentenes behov for styrking av fagkunnskap i tema de veiledes i

Tre respondenter har behov for styrking av fagkunnskap i tema de veileder i, i middels grad. En respondent i svært stor grad, en i stor grad og en i svært liten grad. En respondent kommenterte: *«Det kommer an på temaet»*. Andre vektla her: *«Føler kunnskapsnivået er tilstrekkelig, da jeg har jobbet mye med det tidligere»*, og *«Det er en stor fordel å kunne repetere og gå mer i dybden, både for egen del, men også for de andres del, da man er mer forberedt»* og *«Man kan alltid lære mer, men synes det er nok etter hvilket nivå de jeg veileder er på»* og *«Det er alltid noen spørsmål som dukker opp. Briefing med lærer før veiledning på oppgaveseminar har vært nyttig»*. Studentassistentene kommenterte i tillegg det å tilsette faglig sterke studenter til studentassistentstillingene som viktig for høgskolen å ta hensyn til for å fremme trygghet hos studentassistenter i sykepleierutdanningen.

Studentassistentenes behov for støtte til å veilede andre som er under utdanning

Det varierte hvor stort behov studentassistentene hadde for støtte til det å veilede andre som er under utdanning. En respondent hadde stor grad av behov, to middels grad, to i liten grad og

en i svært liten grad. En respondent begrunner svaret sitt med: *«Det var verdifullt med undervisningen vi hadde i høst om det å veilede andre»*. Andre utdyper: *«Føler meg trygg i veilederrollen og har gjort det før»*, samt *«Det er godt å ha lærere i bakhånd for veiledning og støtte»* og *«Vi har fått god hjelp både gjennom undervisning og samtale. Veldig bra å ha kunnskap om hvordan veilede best mulig»*.

Behov for samarbeid med fakultetets ansatte i studentassistentarbeidet

Tre respondenter ser i stor grad behov for samarbeid med fakultetets ansatte i deres arbeid som studentassistent. En respondent i middels grad og to i liten grad. En respondent kommenterer: *«Mange studenter lurere på mye praktisk, og samarbeid med kulletts emneansvarlige er ofte nødvendig»*. Andre kommenterer: *«Greit med info om hva som skal gjøres, ellers går det greit»* og *«Spesielt administrativt i forhold til tidspunkt og steder, men også veldig nyttig for å kunne forberede seg, og hvordan gjøre det bedre»*.

Opplevelse av trygghet i studentassistentarbeidet

Samtlige studentassistenter opplevde meget stor eller stor grad av trygghet i studentassistentarbeidet. En respondent utdyper: *«Jeg føler meg ivaretatt og trygg på mine kunnskaper»*. Andre utdyper: *«Ved å være forberedt før veiledning og briefing med lærere i forkant»* og *«Ved at vi stort sett har vært to eller flere som har veiledet, har vi utfyllt hverandre og søkt støtte hos hverandre»*.

DISKUSJON

Denne studien hadde som mål å kartlegge studentassistentenes behov for styrking av fagkunnskap, støtte, og veiledning. Det tas utgangspunkt i at trygghet hos studentassistentene beror på deres veiledningskompetanse, fagkunnskap og sikkerhet i rollen.

Studentassistentenes fagkunnskap i sykepleierelaterte emner

Enkelte respondenter anbefalte å ansette faglig sterke studenter i assistentstillingene fremover. Dette da de opplevde faglig kunnskap som medvirkende til trygghet i studentassistentrollen. Studentassistentene har bakgrunn til å kunne veilede medstudenter i hvordan studere sykepleiefagets kompleksitet. De er kommet så langt i studiet at dette er mulig for dem å erkjenne. I følge Dahl og Alvsvåg (13) må sykepleierstudentenes veiledere etterspørre fagkunnskaper og skape rom for refleksjon, da studentene skal bli reflekterte praktikere. Jeg ser at uten studentassistentenes egen erfaring i hvordan mestre å studere denne kompleksiteten, vil det være vanskelig å veilede andre i dette. Samtidig må en ikke nødvendigvis være ekspert i faget en skal hjelpe den andre til å lære. Fokus bør være på å hjelpe den andre til selv å øke sin kompetanse, og studentene kan til og med bli bedre enn veilederen i enkelte temaer. Faglig sterke studentassistenter har lykket med egne studier så langt. Dette gjør dem til gode rollemodeller om de i tillegg er positive til sykepleiefaget og har ønske om at andre også skal mestre studiet. Ved Høgskolen i Molde (14) anvendes studentassistenter som veiledere for bachelorstudenter i sykepleie. Der lønnes studentassistentene for å drive med veiledning, og det påpekes at de ikke bare er flinke, men også gode rollemodeller for studentene som veiledes. Respondentene har variert behov for styrking av fagkunnskap det veiledes i. Ved ansettelse har disse studentassistentene bestått alle emner så langt i studiet, helst med over middels gode karakterer. Dette ble vurdert for den

enkelte søker i ansettelsesprosessen, i sammenheng med motivasjon, erfaring og andre aktuelle faktorer. Dermed kan det forventes gode fagkunnskaper hos disse studentassistentene i utgangspunktet. De forteller selv at de opplever store fordeler ved å repetere og gå mer i dybden, både for egen og andres del, for å være mer forberedt. Enkelte studentassistenter beskriver at styrking av fagkunnskap er nødvendig noen ganger, ut fra hvilket tema det gjelder. Noen studentassistenter anser egen kunnskap som tilstrekkelig, ut fra hvilket nivå de veileder på, og fordi de har jobbet mye med faget tidligere. De mener at briefing med lærer før veiledning på oppgaveseminar har vært nyttig. Tre respondenter har behov for styrking av fagkunnskap i tema de veileder i. Spredning i respondentenes svar, viser at studentassistentene har ulike behov for å styrke egen fagkunnskap. Kurstilbud tilrettelagt for studentassistenter kan dermed være aktuelt tidvis for flere av dem. Ved Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet, tilbys kurs, hvor spesielt den fagspesifikke delen oppleves nyttig av studentassistentene (15). I tillegg kan jo studentassistentene, som en repetisjon av faget, tilbys deltakelse i den teoriundervisning som arrangeres for studentene de skal veilede. Flere tilbud kan gjøre det lettere for studentassistentene å finne mulighet for å delta, ved siden av egne fulltidsstudier.

Veiledningskompetanse hos studentassistentene

Det å ha kunnskap om hvordan veilede best mulig er ifølge respondentene en stor fordel i deres arbeid som studentassistenter. I følge Ross og Cameron (16) kan studentassistenter ha behov for veiledning og informasjon i forkant av arbeidet. Dette da det kan være nødvendig for dem å forberede seg. De bør få informasjon om hva som forventes av dem og hvilke pedagogiske metoder de anbefales å nyttiggjøre seg av. Det å bringe studentassistenter sammen for deling av erfaringer og diskusjon anbefales. Studentassistentene forteller på ulik måte at de opplevde å få god hjelp både gjennom undervisning og samtale. Det å diskutere

med andre studentassistenter og med faglærer ansees som helt nødvendig for dem. Dette både ved forberedelse, underveis og i etterkant av veiledning av sykepleierstudentene.

Studentassistentene beskriver at det var verdifullt med undervisning i hvordan veilede andre og at de opplever det nyttig å ha kunnskap om hvordan veilede best mulig. I løpet av sykepleierstudiet har studentene undervisning i pedagogiske metoder til bruk i veiledning og undervisning. Det å undervise og veilede er et av sykepleierens viktige ansvarsområder, knyttet til pasienter, pårørende og medarbeidere. Praktisk erfaring i det å anvende pedagogiske metoder, tilegnes i kliniske studier i løpet av sykepleierstudiet. For studentassistentene er dette en nødvendig ballast å ha med inn i studentassistentrollen, hvor de utvikler sine pedagogiske ferdigheter ytterligere. Aston og Molassiotis (17) rapporterte fra sin studie blant sykepleierstudenter og studentassistenter at studentassistentene opplevde økte pedagogiske ferdigheter. For fremtidige arbeidsgivere vil nok slik erfaring hos en nyutdannet sykepleier vektlegges i ansettelsessammenheng. Ved Norges Handelshøgskole arrangeres obligatorisk pedagogiske kurs for studentassistenter (18). Å tilby kurs for studentassistentene kan bidra til kvalitetssikring av både hva det veiledes i og hvordan. Respondentene opplevde det positivt å ha kunnskap om hvordan veilede best mulig. Samtidig svarte 50 % av respondentene at de hadde stor grad eller middels grad av behov for støtte til det å veilede andre. Utvikling av pedagogiske metoder kan styrke trygghet i rollen som studentassistent.

Studentassistentenes trygghet i veiledning av sykepleierstudenter

Studentassistentene er opptatt av at samarbeid med fagansatte ofte er nødvendig. De ser behov for informasjon om hva som skal gjøres, avklaring av praktiske ting som tid og sted, samt forventninger til veiledningen. De anser denne støtten som nyttig for å kunne forberede seg og eventuelt veilede bedre. De forteller at studentene ofte lurere på mye praktisk, og opplever det da godt å ha lærere i bakhånd for veiledning og støtte. Studentassistentene poengterer at det å

ha fagansatte tilgjengelige for spørsmål, informasjon og veiledning, bidrar til trygghet hos dem. Tidligere forskning viser at studentassistenter kan ha behov for avklaring av forventninger til undervisningsrollen og veiledning knyttet til eventuell mangel på tillit eller ubehag i forhold til det å undervise jevnaldrende studenter (19, 20). Samtlige studentassistenter i denne studien opplevde meget stor eller stor grad av trygghet i arbeidet. Det tas utgangspunkt i at trygghet beror på studentassistentenes veiledningskompetanse, fagkunnskap og sikkerhet i rollen. En studentassistent har veiledet tidligere og føler seg trygg. Erfaring i veilederrollen kan bidra til økt sikkerhet hos veilederen. To respondenter kommenterte at de opplevde seg ivaretatt og trygg på sine kunnskaper. Studentassistentene forteller at de blir trygge av å være flere som veileder sammen, ved å søke støtte hos hverandre. De har opplevd at denne ordningen har gitt økt selvtillit, autonomi og økt klinisk resonnement. Dette bør vi merke oss til ansettelse av nye studentassistenter senere, hvor det å la dem jobbe sammen, to eller flere i team, kan lede til trygghet i veiledningsrollen, slik Ross og Cameron (16) også anbefaler. To studentassistenter forteller at de blir trygge ved å være forberedt før veiledning og ved hjelp av briefing med lærer i forkant.

KONKLUSJON

Studien synliggjør en tendens til at studentassistentene har god nytte av å arbeide to eller flere sammen i veiledningssituasjoner. De beskriver positive erfaringer fra samarbeid med andre studentassistenter og med faglærere, som de opplever helt nødvendig.

Tilgjengelige fagansatte nevnes av studentassistentene i flere sammenhenger med tanke på trygghet i rollen. Dette vektlegges ved forberedelse til veiledning av medstudenter, til diskusjon underveis og i etterkant. De anser kunnskap om og erfaring med pedagogiske metoder, som en stor fordel.

I kvalitetssikring av det pedagogiske tilbudet mot studentassistenter, gis det føringer mot at fellesskap og samhörighet bidrar til trygghet. Det kan tilrettelegges med pedagogiske kurs, fagspesifikke oppfriskningskurs og veiledningsmøter. Slike tilbud bør i så fall tilrettelegges i tillegg til tilgjengelige fagansatte, som ansees som trygghetsskapende for dem.

REFERANSER

1. Smith, K, Ulvik, M, Helleve, I. Førstereisen. Lærdom hentet fra nye læreres fortellinger. Oslo: Gyldendal; 2013.
2. Jacobsen, TI. Studentassistenter i sykepleierutdanningen. *Klinisk Sygepleje*. 2015; 4: 69-73.
3. Skagen, K. I Skagen, K. (red). Kunnskap og handling i pedagogisk veiledning. Bergen: Fagbokforlaget; 2011.
4. Larsen, LM, Breilid, N. I Skagen, K. (red). Kunnskap og handling i pedagogisk veiledning. Bergen: Fagbokforlaget; 2011.
5. Khrono. (Internett). Krever bedre tiltak mot studentfracfall. (sitert 2016 februar 26). Tilgjengelig på: <http://khrono.no/2013/07/krever-handling-mot-kalkulert-fracfall>
6. Oppstad, L, Bonesrønning, H, Fallan, L. I hvilken grad kan studentenes arbeidsinnsats påvirkes? *Uniped*. 2013; 36(2): 4-24. doi:10.3402/uniped.v36i2.21513
7. Field, M, Bruke, JM, McAllister, D, Lloyd, DM. Peer-assisted learning: a novel approach to clinical skills for medical students. *Medical Education*. 2007;41: 411-418. doi:10.1111/j.1365-2929.2007.02713.x
8. Jacobsen, TI, Borg, M. Å studere sykepleie – det er jo ikke så enkelt som jeg trodde. *Klinisk Sygepleje*. 2011; 4: 62-72.
9. Løviknes, R, Struksnes, S. Indre motivasjon og ytre krav. Sykepleierstudentenes utvikling av klinisk blikk. *Nordisk Sygeplejeforskning*. 2013; 3: 163-175.
10. Jacobsen, TI. Hvordan dannes sykepleierstudenten i dag? *Klinisk Sygepleje*. 2014; 3: 71-75.
11. Thelle, DS. Innføring i epidemiologi. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 2008.

12. Laake, P. Epidemiologiske og kliniske forskningsmetoder. Oslo: Gyldendal. 2007.
13. Dahl, H, Alvsvåg, H. Å fremme studenters evne til refleksjon - en pedagogisk utfordring. Uniped. 2013; 2: 32-46.
14. HIM. Høgskolen i Molde (Internett). Fikk strykprosenten ned fra 50-tallet til 11 prosent. Panorama. 2016. (siteret 2016 februar 23).
<http://panorama.himolde.no/2016/01/13/fikk-strykprosenten-ned-fra-50-tallet-til-11-prosent/>
15. NTNU. Norges Teknisk Naturvitenskapelige Universitet. Studentassistentene. Overlatt til seg sjøl. Universitetsavisa. 2012.
16. Ross, MT, Cameron, HS. Peer assisted learning: a planning and implementation framework: AMEE Guide no.30. Medical Teacher. 2007; 29: 527-545.
doi:10.1080/01421590701665886
17. Aston, L, Molassiotis, A. Supervising and supporting student nurses in clinical placements: the peer support initiative. Nurse Education Today. 2003; 23: 202–210.
doi:10.1016/s0260-6917(02)00215-0
18. NHH. Norges Handelshøyskole (Internett). Pedagogisk kompetanseutvikling. (siteret 2016 februar 25). <http://www.nhh.no/no/om-nhh/sentrale-dokumenter/pedagogikk-ved-nhh/kompetanseutvikling.aspx>
19. Solomon P, Crowe, J. Perceptions of student peer tutors in a problembased learning programme. Medical Teacher. 2001; 23:181–186. doi:10.1080/01421590020031101
20. Morris, D, Turnbull, P. Using student nurses as teachers in inquirybased learning. J Adv Nurs. 2004; 45:136–144. doi:10.1046/j.1365-2648.2003.02875.x